

O B S A H

DÍL PRVÝ: ZÁKLADY

Hlava prvná

HOSPODÁŘSKÁ KRISE

	Strana
I. Nedávné události	1
1. New York 19. října r. 1929	1
2. Mezinárodní důsledky hospodářské krize z r. 1929	4
3. Ráz krise let 1929 až 1936	16
4. Nadvýroba a ničení výrobků	17
5. Co stála krise let 1929 až 1936?	19
a) Celkový odhad	19
b) Povaha ztrát plynoucích z nezaměstnanosti	19
c) Ztráty a újmy přímé	20
d) Ztráty a újmy odrazové	23
e) Ztráty a újmy v úhrnu	23
f) Statistické zpracování výsledku	24
g) Svět zchudl	25
h) Svět zbohatne	25
6. Z dějin krisí	26
II. Teorie krise	29
1. Krise v hospodářství a její znaky	29
2. Theoretický základ krise	31
a) Hospodářské nárazy	31
b) Povaha hospodářských nárazů	32
c) Úkol hospodářské jednotky	34
d) Společenská stránka věci	35
3. Theoretické příčiny a průběh krise	36
a) Obvyklý průběh hospodářství	36
b) Spotřeba	37
c) Výroba	38
d) Spotřeba a výroba se rozcházejí	38
e) Technický pokrok	39
f) Zhospodárnění (racionalisace)	40
g) Psychologie krise	40
h) Činitel času	44
ch) Mezinárodní příčiny krise	45
i) Nezaměstnanost	45
j) Kruh krise	45

	Strana
III. Promítneme krizi do života	47
1. Stačí předešlé pojetí krize?	47
a) Základní úvahy	47
b) Rozvrh látky	49
c) Nadýroba sama je sotva příčinou krise	49
d) Nadýroba sama o sobě	51
e) Jak ke krizi skutečně dochází	52
2. Chyby v hospodářském životě	56
a) Povaha hospodářských chyb	56
b) Jak k hospodářským chybám dochází	57
a) Podmínky hospodářských chyb	57
b) Hospodářství není hrou	58
γ) Přirozený pokles opatrnosti	59
δ) Hromadění napjatých posic	59
ε) Kdy se posice projeví chybnou	60
ζ) Chyby v malém a ve velkém	60
c) Hodnocení hospodářských chyb	61
a) Podstata hospodářské bezděčné chyby	61
β) Vlastní hodnocení	62
γ) Je možno chyby odstranit?	64
d) Existuje krise jedna nebo krise různé?	64
e) Odklízení chyb - krise ozdravuje	67
α) Chyby se musí odklidit	67
β) Způsob odklízení chyb	68
f) Závěr	69
3. Musíme se zapojit na současnost	69
4. Krise a hospodářská soustava	71
a) Základní otázka	71
b) Základní zjištění	72
c) Musíme se rozhodnout	74
d) Oprávněná kritika	75
e) Rozumějme si navzájem	75
f) Buďme spravedliví k minulosti i budoucnosti	76
g) Nazárejme jasně a životně	76
h) Myšlenkový podklad nápravy	77
5. Nutnost řešení	78
6. Dosavadní opatření proti krizi	80
7. Průsečík problému	82

Hlava druhá

DVA ZÁKLADNÍ NESPLNĚNÉ POŽADAVKY ČLOVĚKA

1. Tvorba a práce	85
2. Účel tvorby	86
3. Činitel tvorby statků a služeb	87
4. Pohyb činitelů tvorby	88
5. Otázky a spory při rozdělování výtěžku tvorby	89
6. Dva základní nesplněné požadavky člověka: existenční minimum a právo na práci	91

Hlava třetí

ZÁKLADNÍ ODŮVODNĚNÍ PRÁVA NA PRÁCI

	Strana
1. Vztah mezi právem na práci a soukromým vlastnictvím	94
2. Každý vyzíská	96
3. Nenušený hospodářský koloběh	97
4. Nezaměstnanost je protimyslná	97
5. Dělba práce	98

Hlava čtvrtá

STANOVENÍ PRÁVA NA PRÁCI

1. Pojem práva na práci a jeho výměr	100
2. Podmět práva na práci a jeho vlastnosti	100
3. Předmět práva na práci - poskytnutí práce	102

Hlava pátá

OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S MOŽNOSTMI ŘEŠENÍ

1. Nezaměstnanost	104
2. Nezaměstnanost jako nebezpečí	107

Hlava šestá

DOSAVADNÍ ŘEŠENÍ NEZAMĚSTNANOSTI

1. Řešení dosavadní	109
a) Anglie	109
b) Německo	110
c) Gentský systém	111
2. Nezaměstnanost a péče o nezaměstnané v první ČSR	111
a) Vývoj poměrů v letech 1929 až 1936	111
b) Péče o nezaměstnané	115
3. Poměry nezaměstnanosti světové	117
a) Poměry celého světa v průměru	117
b) Poměry v Německu	119
c) Poměry ve Francii	120
d) Poměry ve Velké Británii	120
e) Poměry v Itálii	121
f) Poměry v USA	122
4. Vhodnost dosavadního řešení	123

Hlava sedmá

ŘEŠENÍ NEZAMĚSTNANOSTI NA PODKLADĚ PRÁVA NA PRÁCI.

(USKUTEČNĚNÍ PRÁVA NA PRÁCI)

1. Způsob řešení	126
2. Zásadní rozdíl proti dosavadnímu řešení	127
3. Organisace pracovního zajištění - Ústav pracovní záštity	128
4. Náklady na pracovní zajištění	129

	Strana
5. Zásahy pracovního zajištění	131
a) Účel zásahů	131
b) Způsob zásahů	131
c) Původ prostředků	133
d) Odrazná spotřeba	134
e) Umořování částeckého	135
6. Rozvržení nákladů	135
7. Výše příspěvku a výše fondu	136
a) Předpokládaný průběh nezaměstnanosti	137
b) Výpočet Fondu pracovní záštity	139
c) Výpočet příspěvkové sazby	141
d) Kontrolní výpočet	142
e) Přiblížení pravděpodobnosti jistotě	146
f) Příspěvky v % jiných sociálních pojištění	148
g) Ověření výsledku podle poměru mezinárodní nezaměstnanosti	150
h) Pravděpodobný průběh mezinárodní nezaměstnanosti	150
ch) Výpočet prostředků Fondu pracovní záštity pro průběh mezinárodní nezaměstnanosti	153
i) Kontrolní výpočet	158
j) Souhrnem	162
8. Zacházení s Fondem	163
9. Působení Ústavu pracovní záštity	165
a) Činnost studijní a plánovací	165
b) Nárazové podniky UPZ	165
c) Údobní (sezonní) nezaměstnanost	167
d) Přechodná výpomoc	167
10. Mzdy a odlišení od běžného hospodářství	167
11. Spravedlivá mzda - minimální důchod	169
12. Spravedlivá mzda i pro četné rodiny, invalidy a těhotné ženy. Vzdělání	170
13. Pracovní doba	171
14. Svatná pracovní výleky	172
15. Právo na práci není zaopatřením bez práce	172
16. Právo na práci, nesoužití s dosavadním hospodářstvím	173
17. Okolnosti pokroku	173
18. Námitky k uskutečnění práva na práci	176
19. Tři zásady pro uskutečnění existenčního minima	178
a) Rozdíl ve mzdách	178
b) Mezinárodní vliv	179
c) Mzdy v mezinárodním styku	180
d) Vyplývající důsledek	181

H l a v a o s m á

PRŮBĚH HOSPODÁŘSKÉ KRISE PO USKUTEČNĚNÍ PRÁVA NA PRÁCI A S TÍM SOUVISÍCÍ PROBLÉMY

1. Nová hospodářská krise v dohledu	183
2. Čtyři zásadní otázky	185
A) Zdali právem na práci a jeho uskutečněním zasáhneme hospodářskou krizi v její podstatě?	185

B) Zdali právo na práci a jeho uskutečnění jest pouze opatřením společenským (sociálním) k odstranění strasti, jež hospodářskou krizi provázejí, nebo opatřením, které současně řeší i otázky hospodářské?	186
C) Zdali právo na práci a jeho uskutečnění odstraňuje pouze strastné průvodní zjevy hospodářské krize a krisi samu ponechává?	187
D) Je třeba mezinárodní řešení, či stačí národní uskutečnění práva na práci a existenčního minima?	188
3. Souhrn účinků práva na práci a jeho širšího pojetí	189
4. Nehleďme na právo na práci jen se stanoviska hospodářské krise	192

DÍL DRUHÝ: STANOVISKA

Hlava první

STANOVISKO SPOLUPRACOVNÍKA KU PRÁVU NA PRÁCI

I. Předsevzatý úkol	197
II. Nové hodnocení člověka	200
III. Dosavadní vývoj na poli práce za mzdu	202
1. Základní myšlenky	202
a) Vývoj důchodů všeobecně	202
b) Tvorba a práce musí být organisována	204
c) Podpora či práci?	206
2. Vývoj se stanoviska sociálně-politického	207
3. Vývoj se stanoviska hospodářsko-politického	209
4. Vývoj se stanoviska důchodu z práce	211
a) Všeobecně	211
b) Hledisko nominální mzdy	212
c) Hledisko reálné mzdy	223
d) Hledisko rozmnожení obyvatelstva	235
e) Celkové hledisko	238
IV. Věci neshledáváme v pořádku	240
1. Dosavadní nesnáze v přehledu	240
2. Důvody dosavadních sociálních nesnázei	241
3. Egoismus a altruismus	243
V. Základ, příčina, průběh a důsledek pohybu hodnot, hospodářská směna - »Vzájemné služby«	245
1. Hospodářská směna; jak dochází ke »vzájemným službám«	245
2. Stanovisko poskytovatele služby	248
3. Stanovisko příjemce služby	249
4. Hodnocení služby - dvojí hodnota	250
5. Služba v denním životě	251
6. Účel »vzájemných služeb«	252
VI. Vzájemné služby a klíč k rozdělování výtěžků obecné tvorby	254
1. Nutnost rozdělování výtěžků tvorby	254
2. Dosavadní názory o rozdělování výtěžků	255
a) Moc klíčem pro rozdělování úhrnu tvorby	255
b) Klíč potřeby	256
c) Klíč zásluhy	256
3. Moc a vláda nad výrobními prostředky ve skutečnosti	256
4. Rozdělování výtěžků tvorby na základě »vzájemných služeb«	260

	Strana
VII. Vzájemné služby a soukromé vlastnictví	264
1. Povaha vlastnictví	264
2. Nutnost vlastnictví	265
3. Kdo má a může být vlastníkem?	266
4. Stanovisko	269
VIII. »Vzájemné služby« a mzda	272
1. Co rozumíme mzdou?	272
2. Základ pro stanovení sociálně spravedlivé mzdy	272
3. Existenciální minimum a minimální důchod	274
4. Měřítka výdělku při mzdě	275
5. Mzda v poměru k ostatním důchodům	276
6. Bezpracné důchody samy o sobě	278
7. Ověření výše mezd	280
a) Poskytnutí služby	280
b) Přijetí služby	282
8. Uskutečnění stálosti mzdových důchodů	282
9. Zajistěme si budoucnost	284
IX. Vyhovuje právo na práci a zavedení existenčního minima požadavkům sociálně-reformním a socialistickým?	286

Hlava druhá

STANOVISKO PODNIKATELE KU PRÁVU NA PRÁCI

I. Úvodní myšlenky	288
II. Tvorba a podnikání	290
1. Kořen věci	290
2. Výroba a činitelé výroby	294
a) Půda	295
b) Práce	296
c) Kapitál	296
3. Tvorba a činitelé tvorby	297
4. Práce jako činitel tvorby	299
a) Práce podnikatelská	300
b) Práce spolupracovnická	303
c) Práce obecné správy	303
d) Práce kulturní a vědecká	304
5. Výrobní prostředky a oběžné hodnoty jako činitel tvorby	305
a) Půda jako výrobní prostředek	305
b) Jiné výrobní prostředky	306
c) Oběžné hodnoty jako činitel tvorby	306
6. Příroda jako činitel tvorby	307
7. Obecná správa jako činitel tvorby	307
8. Mravní hodnoty jako činitel tvorby	308
a) Soulad a obecný pořádek	308
b) Důvěra	310
c) Odpovědnost	311
d) Risiko	313
e) Soutěž	314
f) Psychologie tvorby	315
g) Politika tvorby	316

	Strana
III. Velký hospodářský koloběh, hospodářský dopad a odraz	318
1. Co rozumíme koloběhem	318
2. Velký a malý hospodářský koloběh	319
3. Reálné důsledky hospodářského koloběhu s hlediska vzájemných služeb	320
4. Tvorba s hlediska hospodářského koloběhu a rozdělování výsledků tvorby	323
5. Hospodářský dopad a odraz	323
6. Změny dopadové	326
7. Změny odrazové	327
8. Hospodářský dopad a odraz v souborném přehledu	330
9. Mravní stránka hospodářského koloběhu, dopadu a odrazu	331
IV. Podnikatel jako hospodářská jednotka	334
1. Podnikatel, jeho definice a úkol	334
2. Činnost podnikatele v podniku	338
3. Prvky podnikatelské tvorby	339
4. Dnešní povaha podnikání	343
5. Podnikání a obecná životní úroveň	345
6. Státní nebo soukromé podnikání	347
7. Kriterium soukromého podnikatele a sociální požadavky	348
8. Právo na práci a jeho výhody vzhledem k podnikání	351
V. Hospodářská politika, právo na práci a otázky s tím související	354
1. Základy vhodné hospodářské politiky	354
2. Východisko hospodářské politiky, soulad a rozdělování výtěžků	356
3. Spotřeba	357
4. Tvorba	358
5. Spotřeba a tvorba	359
6. Mzda a právo na práci	359
7. Důchody podnikatelské a právo na práci	361
8. Hospodářská politika pod zorným úhlem hospodářského dopadu a odrazu	363
9. Hospodářská politika a právo na práci	365
10. Zvyšujme mzdy stále, únosně a úměrně	367
11. Korektiv dosavadní soustavy hospodářské	368

Hlava třetí

STANOVISKO STÁTU KU PRÁVU NA PRÁCI

1. Všeobecně	373
2. Odstranění nezaměstnanosti	373
3. Pracovní pojištění a státní finance	374
4. Zamezení chudnutí a klesání životní úrovně	376
5. Ustálení hospodářských poměrů	377
6. Uklidnění sociálních poměrů	377
7. Právo na práci a zahraniční politika	378
8. Nové možnosti s hlediska státních příjmů	379
9. Právo na práci jako státní mocenský prostředek sociálně hospodářský	382

Hlava čtvrtá
STANOVISKO DĚJIN KU PRÁVU NA PRÁCI

	Strana
1. Úvodem	383
2. Řecko a říše římská	384
3. Středověk	386
4. Novověk	387
5. Prvě myšlenky o právu na práci	389
6. Otec práva na práci	393
7. Právo na práci v poslední době	397
 Literatura	 400